

CEZA İNFAZ KURUMUNDAN EĞİTİM KURUMUNA ... (1)

Ceza infaz kurumları hem dünyada hem Türkiye’de toplumun önemli bir bölümünü ilgilendiren yerlerdir. Zaman zaman 70 bine varan hükümlü ve tutuklu sayısı, insan haklarının en çok gözetilmesi gereken yerlerden biri olması, ünlü yazarların veya siyasetçilerin bazılarının buralarda misafir edilmesi, terör örgütlerinin yurt içi ve yurt dışı uzantılarının toplumu yanlış bilgilendirme çabaları, ceza politikası, adalet arayışı ve buna benzer yüzlerce duygu, düşünce, isim ve haberin kesiştiği bir nokta olarak ceza infaz kurumları toplumun her zaman ilgi odağı olmuştur.

Ceza infaz kurumları, toplumda; insanların dört duvar arasında kaldığı yerler olarak bilinir çoğu zaman. Halk arasında; cezaevi, kodes, zindan, tevkifhane, hapisane gibi ifadelerin kullanılması da bu anlayışın ürünüdür. Fakat ceza infaz kurumları; insanların özgürlüklerinden mahrum bırakıldıkları yerler olmalarının yanı sıra spor, sosyal ve kültürel etkinlikler, bilgi yarışmaları, ilköğretim, ortaöğretim, yükseköğretim çalışmaları, kütüphane faaliyetleri, tiyatro ve sinema gösterileri yapılan yerlerdir. Yemek hizmeti vermesiyle lokanta, yatacak yer olanağı sağlaması nedeniyle oteldir. Hükümlü ve tutukluların sigortalı ve maaşlı çalıştıkları dikkate alındığında işletme, düzenlenen meslek kursları açısından bakıldığında meslekî eğitim merkezidir. Ayrıca suç işleyen insanları toplumdan, toplumu da suç işleyen insanlardan koruduğu için kamu güvenliğini sağlayan bir kurumdur. Böyle bir kurumun eğitim kurumu hâline gelmesi mümkün müdür? Gelmeli midir? Yanıtımız evet ise, nasıl? Yazı dizisi, bu ve buna benzer soruları herkesin yeniden düşünmesi gerektiği inancıyla hazırlandı. Amacımız bir şeyler öğretmek değil, bir şeyler düşündürmektir.

Suç işleyen insan = eğitimi eksik insan

İnsanlar çeşitli nedenlerden dolayı suç işleyebilirler. Kırmızı ışıkta geçerek veya hız sınırını aşarak trafik kazası sonucu insanların ölümüne neden olmak, tarla açmak için anız yakmak, töre nedeniyle veya kan davası sonucunda adam öldürmek, karşılıksız çek düzenlemek, terör veya çıkar amaçlı suç örgütüne üye olmak, hırsızlık

ve gasp ülkemizde en çok işlenen suçlardandır. Yabancı ülkelerde de genellikle bu ve buna benzer suçlar işlenir. Pekiyi insanlar neden suç işlerler? Örneğin neden hırsızlık veya gasp suçu işlenir? Yanıtımız; kolay yoldan, emek etmeden para kazanmak ise, bu sorunun cevabını yeniden düşünmek gerekir. Acaba bu insan, emek ederek, çalışarak, alınteriyle para kazanmayı biliyor mu? Nitelikli bir işi veya mesleği var mı? Nitelikli bir işi veya mesleği olmasına rağmen hırsızlık yapıyorsa, yukarıda verilen cevap doğru olabilir. Ama nitelikli bir işi veya mesleği yoksa kanımca doğru yanıt; “çalışarak para kazanmayı bilmediği için suç işliyor” olmalıdır. Ceza infaz kurumlarında bulunanlardan “sanat altın bileziktir” anlamında nitelikli bir iş ve meslek sahibi olanların oranı %2 civarındadır. O hâlde hırsızlık ve gasp suçu işleyenlerin %98’inin alınteri ile para kazanmayı bilmedikleri, daha açık bir anlatımla **meslekî eğitimleri eksik olduğu için** suç işledikleri düşünülmelidir.

Töre veya kan davası dolayısıyla neden suç işlenir? Bu insanların bazı olaylar karşısında öfkelerini kontrol edemedikleri düşünülebilir. Ancak toplumsal değerlerle hukuksal değerlerin çatıştığı ve topluma eğitim yoluyla bazı değerlerin kazandırılmasında yetersiz kalındığı dikkate alınmalıdır. Bu suçları işleyen kişiler, aslında buldukları sosyal çevre tarafından yüksek oranda kabul gören bir davranışta bulunmuşlardır. Ancak o davranış hukuk düzeni tarafından ağır yaptırımlara bağlanmıştır. İnsanlar, bazen toplumun değerlerini, hukukun değerlerinden daha çok önemserler. Eğitim sistemi, doğru davranış biçimlerini insanlara öğretmeli, yanlış yargıların toplumdaki silinmesini hedeflemelidir. Bu, başarısızlığında, toplumdaki kabul görme ihtiyacı, hukukî yaptırımlardan daha çok rağbet görür. Bu nedenle töre veya kan davası nedeniyle suç işleyen kişilerin toplumun yanlış değer ve inanışlarına direnecek kadar eğitilmiş olmadıkları ve **bunun da bir eğitim eksikliği olduğu dikkate alınmalıdır.**

Trafik eğitimiyle ilgili kısa filmlerin birinde, arabasını yanlış yere park eden tarih profesörünün “tarih affetmez, trafik hiç affetmez” sözünü çoğumuz hatırlarız. İnsanın çok bilgili olması, yüksek tahsilli olması, eğitilmiş sayılması için yeterli değildir. Kişi profesör olsa bile, trafik kurallarına uymuyorsa, bunun sonucunda insanlar için tehlike arz ediyorsa, **eğitimi eksiktir.**

Bu örnekleri artırmak mümkündür. Dürüst olmak, ülkesini, insanlarını, devletini sevmek, toplumla uyumlu yaşamak gibi pek çok özellik aslında ailenin, okulun, toplumun vermesi gereken eğitimle ilgilidir. Sokakta yaşayan, aileden, okuldan veya çevresinden olumlu davranış biçimleri öğrenmeyen bir çocuğun suç işleme riskinin yüksek olduğunu tahmin etmek hiç de zor değildir. **Bu nedenle suç işleyen insan = eğitimi eksik insandır.**

Gelecek sayıda, “suç işleyenleri neden ceza infaz kurumuna gönderiyoruz?” sorusuna yanıt arayacağız.

Dr. Mustafa Saldırım
Tetkik Hâkimi

CEZA İNFAZ KURUMUNDAN EĞİTİM KURUMUNA ... (2)

Geçen sayıda suç işleyen insanın eğitimi eksik insan olduğunu belirtmiştik. Bu sayıda ise “suç işleyen insanları neden ceza infaz kurumuna gönderiyoruz?” sorusuna yanıt aramaya çalışacağız. Aslında bu soruya “onları cezalandırmak için” şeklinde kolay bir yanıt verilebilir. Ancak bu soruya iyi bir yanıt bulabilmek için öncelikle eğitim, toplum ve kültür üçlüsü arasındaki ilişkiyi gözden geçirmekte yarar görüyoruz.

Sosyolojinin kurucularından E. Durkheim’e göre, eğitimin asli görevlerinden biri toplumun kültürel varlığını yeni kuşaklara aktarmaktır. Eğitim, olgun nesiller tarafından henüz yetişmemiş nesillere yapılan etkidir. Eğitimin konusu, çocukta genel olarak toplumun, özel olarak gireceği çevrenin kendisinden istediği ve beklediği fikrî, ahlâkî ve bedenî gerekleri aşılmasıdır. Toplumun kültürel mirasının aktarılmasıyla eğitim, toplumdaki düzeni, istikrarı ve uyumu sağlar. Aynı zamanda toplumda arzulanan değişikliklerin yapılmasının en önemli aracı da eğitimidir.

Toplumun kültürel varlığının çocuk, genç, hayatın belli bir döneminde yetişkin olmak üzere bireylere aktarılması ve bu şekilde onların sosyalleşmesi sağlanmalıdır. Bu sosyalleşmeyi sağlayacak olanlar da aile, okul, eğitim kurumları, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum ve sosyal kuruluşlardır. Davranış kalıplarını, yaşam tarzını, değer yargılarını, toplum kurallarını ve yaptırımlarını öğrenen birey, buna uygun bir davranış biçimini seçtiğinde sosyalleşmiş olur. Bunlar bireylere öğretilmezse veya bunlara aykırı değer ve tutumlar öğretilirse, birey toplumdaki rolünü öğrenemediği için sapkın davranış biçimleri ortaya çıkar ve sosyal kontrol mekanizmaları (yaptırımlar) işlemeye başlar.

Örneğin, sokakta yaşayan çocukların, aileden, okuldan eğitim almaları mümkün olmaz, yaşadıkları çevre de onlara toplumun değerlerine ve kurallarına aykırı davranış biçimleri öğretmektedir. Bu nedenle sokakta yaşayan çocukların, yetişkin olduklarında bile sosyalleşmeleri ve topluma uyum sağlamaları kolay olmayacaktır. Aynı durum kan davası ve töre cinayetinin, bulunduğu sosyal çevrede, doğru bir davranış biçimi olarak bireye öğretilmesi hâlinde de geçerlidir. Toplumun

değerlerine ve kurallarına aykırı davranış biçimleri, aile ve çevre tarafından bireye öğretildiğinde sapkın davranışların ortaya çıkma ihtimali yüksek olmaktadır. Bazı semtlerde suçu meslek edinen veya suça eğilimi olan insan sayısı ortalamanın çok üstündedir. O çevreden doğup büyüyen kişilerin, büyüklerinden, arkadaşlarından, akrabalarından öğrendikleri davranış biçimleri sonucunda hırsızlık, gasp, dolandırıcılık gibi suçlar işlemeyi bir geçim kaynağı olarak görme ihtimali yüksektir. Bazen de mafya dizilerine özenerek çocuklar okullarda çete kurmakta, özenti şeklinde başlayan bu davranış biçimleri, sapkın davranışlara dönüşebilmektedir. Yetişkinlerin bile televizyondaki filmlerden etkilenerek çeşitli suçlar işledikleri gazetelerin üçüncü sayfa haberlerinden anlaşılabilir. Toplumdaki ahlâk anlayışıyla bağdaşmayan davranış şekillerinin televizyonların magazin programlarında normal bir yaşam tarzı olarak gösterilmesi de bireylerin sosyalleşmesini olumsuz etkilemektedir.

Sonuçta suç, sosyolojik bir olay olarak pek çok faktörün bir araya gelmesi sonucunda ortaya çıkar. Aile, okul, çevre, toplumsal değer yargıları, kitle iletişim araçlarının etkisi, arkadaş çevresi gibi pek çok faktör suçun oluşumunda etkilidir. O hâlde çocuk veya yetişkin bireyi suç sayılan sapkın davranışından tek başına sorumlu tutmak ne kadar adil olabilir? Bireyi sosyalleştirmek toplumun görevi olduğuna göre, ortaya çıkan bu sonuçtan dolayı toplum da sorumlu değil midir?

Hukukî açıdan bakıldığında, kişinin ceza kanunlarını ihlâl etmesi cezalandırılması için yeterli olmakta, sorumluluk tamamen o kişiye yüklenmekte, suça etki eden faktörlere bir cezaî sorumluluk yüklenmemektedir.

Ancak sosyolojik açıdan olaya bakıldığında gerçekleştirdiği davranışın tüm sorumluluğunu bireye yüklemek; okulun, ailenin, toplumun, devletin sorumluluğunu inkâr etmek en azından bazı suç tipleri için adil ve hakkaniyete uygun bir yaklaşım sayılamaz. Bu nedenle cezalandırmanın temel amacı, bireyin sosyalleştirilerek, onun topluma yeniden kazandırılmasıdır. Bu şekilde toplum dışarıda gerçekleştiremediği sosyalleştirmeyi ceza infaz kurumunda sağlayarak bu görevini yerine getirmeye çalışmalıdır. Bireyin suç işlemesi, toplumun, onu sosyalleştirme görevinin sona erdiği anlamına gelmez. Ceza infaz kurumunda da bu görev devam etmektedir.

Devletin suçluları cezalandırmasının meşru temeli de onların yeniden eğitilip, sosyalleşmelerini sağlamaktır. Bu şekilde devlet suçun işlenmesinde kendi sorumluluğunu inkâr etmeyerek, ceza infaz kurumunda da onları eğitip, topluma kazandırılmalarını sağlayarak, daha açık bir anlatımla onların eğitim eksikliğini gidererek sorumluluğunu yerine getirmelidir. Bu nedenle ceza infaz kurumlarının eğitim kurumları haline getirilmesi infaz hizmetlerinin temel amaçlarından birisidir.

Sonuç olarak, suç işleyen insanların ceza infaz kurumlarına gönderilmesinin en önemli nedenlerinden biri onların sosyalleşmesini sağlayarak yeniden topluma kazandırılmalarını sağlamaktır.

Gelecek sayıda ceza infaz kurumu eğitim kurumu hâline nasıl gelir? Sorusuna yanıt arayacağız.

Dr. Mustafa Saldırım

Tetkik Hâkimi

CEZA İNFAZ KURUMUNDAN EĞİTİM KURUMUNA ... (3)

Daha önceki iki sayıda ceza infaz kurumlarının neden bir eğitim kurumu olması gerektiğini belirtmiş ve bu amaca ulaşılması için neler yapılması gerektiğini açıklamaya başlamıştık. Yazımızın bu bölümünde de ceza infaz kurumlarının eğitim kurumlarına nasıl dönüşebileceği konusundaki açıklamalarımıza devam edeceğiz.

1-Ceza infaz hizmetlerine ilişkin politikalar belirlenirken ceza infaz kurumlarının eğitim kurumu olduğu dikkate alınmalıdır.

Ceza infaz kurumunun bir eğitim kurumu olması gerektiği düşüncesi, aslında ulaşılması zor bir ideal olmayıp, anayasa ve kanunların infaz hizmetlerini yürütmekle sorumlu kişi ve kurumlara yüklediği bir sorumluluktur. Bunu gösteren pek çok hukukî dayanak (Ör. Anayasa m.41, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun'un 3, 6, 22, 75, 76, 77, 78 ve 87. maddeleri gibi) mevcuttur. O hâlde infaz hizmetine ilişkin personel, personel eğitimi, fizikî yapı, işyurtları, bütçe, açığa ayırma, infaz, denetimli serbestlik ile hükümlü- tutuklu eğitimi politikaları oluşturulurken, ceza infaz kurumunun bir eğitim kurumu olduğu düşüncesinin dikkate alınması hukukî bir zorunluluktur. Bu nedenle "hükümlüleri topluma kazandırmayı" infaz hizmetlerinin en temel hedeflerinden biri sayan anlayış, hem merkez hem de taşra teşkilâtındaki her kademedede bilgi, tutum ve davranış olarak kabul görmelidir.

2-Personel eğitiminin temel hedeflerinden biri de ceza infaz kurumlarının eğitim kurumları hâline getirilmesi olmalıdır.

Ceza infaz kurumlarının eğitim kurumuna dönüşmesinde en önemli etken, personelin bu konudaki bilgi, tutum ve davranışdır. Genellikle eğitimin kurumdaki öğretmenin işi olduğu düşünülür. Konuyu "hükümlü ve tutuklunun topluma kazandırılması" olarak biraz daha geniş ele aldığımızda ise, sorumluluk psiko-sosyal servis ve eğitim servisine yüklenmektedir. Bu durumda; kurum müdürü, kurum 2.

müdürü, gözetim ve denetim servisi, infaz servisi, sağlık servisi gibi diğer kişi ve birimlerin sorumlulukları çoğu zaman dikkate alınmamakta ya da bu görevliler kendilerini eğitim ve iyileştirme çalışmalarından dolayı sorumlu görmemektedirler. Hepimiz bilmekteyiz ki hükümlülere yönelik eğitim ve iyileştirme çalışmaları, her kademedeki görevlinin olumlu katkısı ile ancak başarılabilir. Bir infaz koruma memurunun kuruma dışarıdan gelen bir eğitimciye karşı tutumu, eğitim çalışmaları için hükümlü ve tutukluların eğitim mekânlarına çıkarılması, eğitimin sonunda onların odalarına götürülmesi, eğitime katılmaları için gerekli bilgilendirmeyi yapması, eğitime ihtiyacı olanların tespit edilmesi, psikolojik desteğe ihtiyacı olanları belirleyip gerekli yönlendirmeyi yapması gibi faaliyetler en az eğitimin organizasyonu kadar önemlidir. Bu görevlerin yerine getirilmesi sırasındaki özensizlik veya ihmal, eğitimin engellenmesi anlamına gelir. Kurum yönetiminin de eğitim konusunda destekleyici olması gerekmektedir. Özellikle, araç, gereç, malzeme temini, personel ihtiyacı gibi konularda gerekli katkıyı sağlamalıdır.

3-Hükümlülerin eğitim faaliyetlerine katılmaları teşvik edilmeli, gerektiğinde bu konuda yaptırım uygulanmalıdır.

Hükümlü ve tutukluların kurumdaki eğitim ve iyileştirme faaliyetleri hakkında bilgilendirilmeleri (Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun m. 22) de büyük önem taşımaktadır. Hükümlülerin eğitim ve iyileştirme faaliyetlerine kendi istekleri ile katılmaları esastır. Ancak her türlü telkin ve bilgilendirme çalışmalarına karşın, eğitim ve iyileştirme çalışmalarına katılmayan hükümlülerin, bu davranışlarının sonuçlarına katlanması infaz sisteminin doğası gereğidir.

Okuma-yazma bilmeyen bir hükümlünün yaşı ne olursa olsun okuma yazma öğrenmesi, nitelikli mesleği olmayan bir hükümlünün salıverildikten sonra alın teri ile hayatını kazanacağı bir meslek sahibi olması şarttır. Aynı şekilde öfkesini kontrol edemediği için suç işleyen kişinin öfke kontrol programına katılması, cinsel suç işleyen hükümlünün cinsel suç, madde kullanan bir şahsın da madde kullanımı ile ilgili programları başarıyla tamamlamaları gerekir. Özellikle gözlem ve sınıflandırma formu doldurulurken hükümlünün topluma uyumlu, üretken ve saygın bir birey olarak katılma konusundaki samimi davranışları dikkate alınmalıdır. Unutulmamalıdır ki açığa ayırma ve koşullu salıverilme, hükümlünün ceza süresinin belli bir bölümünü

geçirdiği takdirde elde edeceği kazanılmış bir hak değildir. Aksine, burada önemli olan, hükümlünün topluma yeniden dönüş için kendini hazırlaması ve özellikle de bir daha suç işlemeyeceği konusunda idare ve gözlem kurulunu objektif şekilde ikna etmesidir.

Okuma yazması ve mesleği olmayan hükümlü A'nın mala karşı işlediği suç nedeniyle 3 yıl ceza aldığını düşünelim. A, bu süre içerisinde okuma yazma kursuna ve meslek kurslarına katılmamışsa, sırf disiplin cezası almaması ve kurumda belli bir süre kalması nedeniyle koşullu salıverilme hakkından yararlanmamalıdır. Çünkü A, salıverildikten sonra alın teri ile hayatını kazanma konusunda idare ve gözlem kurulunu ikna edebilecek objektif bir ilerleme göstermemiştir. Okuma yazma bilmediği için iş bulması da zor olacaktır. İlköğretimi bitirmediği için bazı olanaklardan yararlanamayacaktır. Ayrıca bu şekilde denetimli serbestlik şube müdürlüklerinin kendisine iş olanakları sağlamasını da zorlaştırmıştır. Dolayısıyla bunun sonuçlarına katlanması gerekmektedir.

CEZA İNFAZ KURUMUNDAN EĞİTİM KURUMUNA ... (4)

Daha önceki üç sayıda ceza infaz kurumlarının neden bir eğitim kurumu olması gerektiğini belirtmiş ve bu amaca ulaşılması için neler yapılması gerektiğini açıklamaya başlamıştık. Yazımızın bu bölümünde de ceza infaz kurumlarının eğitim kurumlarına nasıl dönüşebileceği konusundaki açıklamalarımıza devam edeceğiz.

4- Hükümlü ve tutukluların sınıflandırılmasına büyük önem verilmelidir.

Bir düşünürün, “başarının sırrı tasniftir.” sözü, ceza infaz kurumlarının eğitim kurumuna dönüşmesinde temel prensiplerden biri olarak kabul edilmelidir. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununda hükümlü ve tutukluların sınıflandırılması öngörülmüştür (m.13,23,24). Özellikle kadın ve çocuklar, ceza infaz kurumu nüfusunun çok küçük bir bölümünü oluşturdukları için, kurumun işleyişinde yeterli ölçüde dikkate alınmazlar. Onların yetişkin erkeklere göre çok farklı olan eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında zorluklarla karşılaşılabilir. Bu nedenle çocuk ve kadınların mümkün olduğu kadar kendileri için tasarlanmış fiziki mekanları olan yetişkin erkeklerden ayrı kurumlarda barındırılmaları evrensel bir ilke olarak kabul edilmektedir. Nitekim Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda çocuklar ve kadınlar için ayrı infaz kurumları oluşturulması öngörülmüştür (m.10,11,15).

Kurum nüfusu içinde en az kadın ve çocuklar kadar özel durumları itibarıyla önem verilmesi gereken bir grup da (18-21 yaş grubu) gençlerdir. Gençler genel olarak bir yetişkin olarak algılanır ve kendilerine o şekilde davranılır. Ancak bu doğru bir yaklaşım değildir. Gençlik, çocukluk ve yetişkinlik arasında bir ara dönem olup, kişiyi yetişkinliğe hazırlar. İnsan hayatının en kritik çağlarından biri olan 18-21 yaş, kişinin aldığı eğitim sonucunda yaşamını şekillendirmeye başladığı bir dönemdir. Üniversiteye hazırlanma veya üniversiteye girme, iş arama veya bir işe başlama, askere gitme, evlenme ve ayrı bir eve çıkma gibi en önemli kararlar (halk arasındaki deyimle) **delikanlılık çağı**nda verilir. Bir tutuklu veya hükümlünün 18 yaşını bitirdiği gün çocuk kurumundan yetişkin kurumuna gönderilmesi, kişinin 3 yıllık gençlik döneminin atlanması anlamına gelir. Bu grubun da eğitim ve diğer ihtiyaçlarına göre

şekillenen bir infaz rejimine sahip kurumda bulunması ve 21 yaşından sonra yetişkin ceza infaz kurumuna gönderilmesi gerekir. Nitekim Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 12'nci maddesinde ilke olarak gençler için ayrı infaz kurumları oluşturulmasının öngörülmesi konunun kanun koyucu tarafından ne kadar iyi anlaşıldığını göstermektedir.

Yukarıda sayılan sınıflandırmanın dışında Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 24'üncü maddesine ve Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri Yönetmeliği'ne göre aynı kurumda bulunanların da sınıflandırılmalarına önem verilmelidir.

5- Sivil kişi ve kurumların desteği sağlanarak hükümlü ve tutuklularla toplum arasında bir köprü oluşturulmalıdır.

Metodun ve içeriğin, kültürel bakış açılarına ve yaşam tecrübelerine uygun olması hâlinde, bireylerin öğrenmeye istekli oldukları genellikle kabul edilmektedir. Sivil toplum kuruluşları da hükümlü ve tutukluları sadece belli bir konuda eğitmekle kalmayıp, aynı zamanda ulusal, bölgesel ve yerel kültürün bir parçası yapmaktadırlar. Hükümlü ve tutuklu, toplumun bir ferdidir. Belli bir süre sonra topluma yeniden dönecektir. Dolayısıyla kurumda kaldığı süre içerisinde toplumdan kopmaması, sosyal yaşamla bağlarını sürdürmesi, onun topluma yeniden uyum sağlamasını kolaylaştırır. **Bu nedenle kurumdaki mahpusla toplum arasında sivil toplum aracılığıyla bir köprü oluşturulmalıdır.** Onların katkısı olmadan ceza infaz kurumlarının gerçek anlamda bir eğitim kurumu haline gelmesi mümkün değildir. Bu neden ceza infaz hizmetleri politikası sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmayı temel ilke olarak kabul etmelidir.

Sivil toplum kuruluşlarının ceza infaz kurumlarında çalışmaları bu kurumların şeffaflaşmasını sağlar. Bu, hem hükümlü ve tutuklular için insan hakları ihlallerine karşı güvencedir hem de toplumda ceza infaz kurumlarına ilişkin olumsuz düşüncelerin ve yanlış bilgilendirme çabalarının önlenmesi açısından kurum çalışanları ve yöneticileri için teminattır. Sivil topluma ve basına açık çalışmalar sayesinde suç örgütlerinin ve bunların uzantılarının kamuoyunu etkileme çabaları sonuçsuz kalır.

Ceza infaz kurumlarında yapılması zorunlu olmakla beraber, kadrolu kurum çalışanları ile yapılması mümkün olmayan pek çok faaliyet bulunmaktadır. Tiyatro, folklor, konser, konferans, bazı psikolojik destek ve yardım çalışmaları, önemli günlerin nitelikli kutlanması, bazı kurslar açılması gibi. Bu gibi hizmetlerin yerine getirilmesi veya kurum tarafından yapılan bazı çalışmaların daha nitelikli bir şekilde gerçekleştirilmesi için sivil toplumun katkısı büyük önem taşımaktadır.

Devam edecek

CEZA İNFAZ KURUMUNDAN EĞİTİM KURUMUNA ... (4)

Daha önceki dört sayıda ceza infaz kurumlarının neden bir eğitim kurumu olması gerektiğini belirtmiş ve bu amaca ulaşılması için neler yapılması gerektiğini açıklamaya başlamıştık. Yazımızın bu bölümünde de ceza infaz kurumlarının eğitim kurumlarına nasıl dönüşebileceği konusundaki açıklamalarımıza devam edeceğiz.

6- İlgili kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliğine büyük önem verilmelidir.

Ceza infaz hizmetleri, bir kamu hizmeti olup; ülkede gerçekleştirilen diğer kamu hizmetleri ile birlikte bütünlük arz eder. Bu nedenle hükümlü ve tutuklulara yönelik olarak yapılacak çalışmalarda devletin diğer birimlerinin yürüttüğü çalışmaların ve sahip oldukları imkânların bilinmesi büyük önem taşımaktadır. Ülkedeki sağlık, eğitim, meslek edindirme, istihdam, ekonomi gibi pek çok konunun ceza infaz kurumuyla çok yakından ilişkisi vardır. Örneğin, 70 bin hükümlü ve tutuklunun bulunduğu ülkemizde, bulaşıcı hastalıklarla (hepatit, AIDS, verem vs.) mücadele eden bir sağlık politikası, başarılı olmak için ceza infaz kurumlarını da dikkate almak zorundadır. Aynı şekilde, hükümlü ve tutukluların %98'inin nitelikli bir işi ve mesleği olmadığı ve bunun sonucunda da en çok mala karşı suç işlendiği göz önünde bulundurulduğunda, ulusal meslek eğitimi politikasının ceza infaz kurumları için ne kadar önemli olduğu anlaşılabilir. Benzer bir durum eğitim politikası için de geçerlidir. Okuma yazma kursundan, ilköğretim okuluna; açık öğretim lisesinden üniversiteye kadar eğitimin her alanı ceza infaz kurumları ile yakından ilgilidir.

Yukarıda açıklanan nedenden dolayı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 77'inci maddesinde, "Hükümlülerin iyileştirilme çabalarında başarıya ulaşılması için dernekler, vakıflar ve gönüllü kişi ve kuruluşlar ile iş birliği yapılabilir. **Kamu kurum ve kuruluşları bu maksatla olanakları ölçüsünde gerekli yardımı yapmakla yükümlüdürler.**" hükmü düzenlenmiştir. Bu kanun hükmü sadece ilgili kamu kuruluşlarına sorumluluk yüklememektedir. Aynı zamanda ceza infaz kurumu yöneticilerine de ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapma yükümlülüğü

yüklenmiştir. Hatta hizmeti alan kişilerin hükümlü ve tutuklular olduğu dikkate alındığında, lehine kamu hizmeti sunulan kurumun idarecilerinin, bu hizmetlerin hangi ölçüde yerine getirildiğini takip etmeleri onlar için bir sorumluluktur. Bu sorumluluk gereği; spordan eğitime, istihdamdan sanata, sağlıktan sosyal yaşama kadar, hayata dair ne varsa, buna ilişkin güncel gelişmelerin izlenmesi gerekmektedir. İnfaz hizmetleri içinde sayılan hükümlü ve tutukluların iyileştirilmesi çalışmaları, ülkenin ulusal diğer kamu hizmetleri ile bütünleşmeli, onların gerisinde kalmayıp, tam bir uyum içerisinde gerçekleştirilmelidir. Bu amaçla infaz hizmetlerine ilişkin olarak sosyal çevrede farkındalık uyandırılması, tanıma ve tanıtma faaliyetlerine önem verilmesi, özellikle iyileştirme hizmetlerine olumlu katkıda bulunabileceği düşünülen kimselerin kurumları ziyaret etmeleri sağlanmalıdır.

7- Motivasyon

Motivasyon, başarının anahtarıdır. Hükümlü ve tutukluların topluma kazandırılması sürecinde de bu husus çok önemlidir. Ancak burada dikkat edilmesi gereken, diğer işlerden farklı olarak, sadece hükümlü ve tutuklunun eğitimi ve iyileştirilmesinde görev alanların motivasyonunun yeterli olmadığıdır. Hizmeti alan kitlenin ve ona destek olan kitlenin de motivasyonu çok önemlidir. Kısacası, görevi ne olursa olsun tüm kurum çalışanları ile bu çalışmalara kurum dışından destek olanların ve hükümlü ve tutukluların motivasyonu üst düzeyde olmalıdır. Bunun için görkemli kutlamalar, belge dağıtım törenleri, kurum dışından katılımı yapılan sosyal ve kültürel etkinliklerle rutin dışı çalışmalara önem verilmelidir.

Sonuç

Ceza infaz kurumlarının neden eğitim kurumları hâline dönüşmesi gerektiği ve bunun ne şekilde gerçekleştirilebileceği konusunda yaptığımız açıklamaların sonuna geldik. Bir köşe yazısının sınırları içine düşüncelerimizi sığdırmaya çalıştık. Hiç şüphe yok ki bu meseleyle ilgili olarak yazılacak ve yapılacak pek çok şey daha bulunabilir. Ancak burada önemli olan “ceza infaz kurumlarının eğitim kurumları haline dönüşmesi”nin, gerçekleştirilmesi uzak bir ideal olmaktan çıkıp, somut ve ulaşılabilir

bir hedefe dönüştürmek ve bu konuda çalışan -resmi veya sivil- herkesin bilinçlenmesi konusunda farkındalık yaratmaktır.

“Ceza infaz kurumlarının bir eğitim kurumu olması”, Türk infaz sisteminin en temel hedefleri arasına girmiş bulunmaktadır. Bu zihniyet değişikliğinin gerçekleştirilmesinde; özveri ile çalışan infaz koruma memurundan kurum müdürüne, eğitimi talep eden hükümlü ve tutukludan sivil toplum örgütlerine, konuya duyarlı olan basın mensuplarından kamu kurum ve kuruluşlarına kadar herkesin emeği bulunmaktadır. İnfaz hizmetleri tarihine geçecek bu anlayış değişikliğine inan ve şartlar ne olursa olsun bu konuda yılmadan çalışan insanların kısa süre içerisinde ceza infaz kurumlarını eğitim kurumları haline dönüştüreceklerine inanıyorum.

PSİKO-SOSYAL DESTEK PROGRAMLARI NEDEN UYGULANIYOR? (1)

Giriş

Bu yıl, basımı da gerçekleştirilen 8 (öfke kontrolü, kendine zarar vermeyi önleme, cinsel suç tedavi, müebbet hapis, benim ailem, madde bağımlılığı, salıverilme öncesi hazırlık, özel gözetim ve denetim) psiko-sosyal yardım programı ceza infaz kurumlarında uygulanmaya başlanacaktır. Bu nedenle, 2007 yılı psiko-sosyal yardım çalışmaları açısından devrim niteliğinde değişimle çok önemli atılımların yapılacağı bir yıl olarak planlanmıştır. Türk ceza infaz sistemi açısından bir kilometre taşı olan bu dönemde; ceza infaz kurumlarındaki psiko-sosyal yardım çalışmalarının tarihçesini, felsefesini, dünyada bulunduğumuz yeri, hedeflerimizi, bu hedeflere ulaşmak için izlenen Genel Müdürlük politikasını, sorunlarımızı ve çözümlerimizi kısa da olsa paylaşmak amacıyla bu yazı dizisi hazırlanmıştır.

Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin topluma kazandırılmasına ilişkin çalışmaları eğitim ve iyileştirme olarak iki bölümde incelemek mümkündür. Eğitim; öğretim (okula ilişkin) çalışmaları, çalıştırma ve meslek edindirme ile sosyal ve kültürel faaliyetler olarak sınıflandırılabilir. İyileştirme ise, psiko-sosyal çalışmaları ifade eder. Hükümlülere sadece eğitim vererek ve özellikle de çalıştırarak meşgul etme şeklindeki yaklaşımların suçun tekerrürünü engellemeye yetmediğinin anlaşılması üzerine, 1980'li yıllardan itibaren psikolojik yaklaşımlar da önem kazanmaya başlamıştır. 1988 yılında uygulamaya konulan Bilişsel Özdeğişim Programı olarak Türkçe'ye çevirebileceğimiz (Cognitive Self-change Program) bir pilot program mükerrer suçu önemli ölçüde önlemiştir¹. Kısaca ifade etmek gerekirse ceza infaz kurumlarında psiko-sosyal destek programlarının uygulanmaya başlanması çok eski tarihlere dayanmamaktadır. Bununla birlikte günümüzde psikoloji alanında ceza infaz kurumlarına ilişkin önemli ampirik bilgiler bulunmaktadır. Özellikle üniversitelerin yüksek lisans ve doktora programları çerçevesinde bu alanda bilimsel ve güvenilir araştırma sonuçlarına ulaşmak mümkündür. Bunun yanında standartlar sistemi çerçevesinde kurum psikolog ve sosyal çalışmacılarının yaptığı araştırmalardan yararlı bilgiler edinilmektedir.

¹ Oral, G.-Atamer, A.: Cezaevlerinde Rehabilitasyon Programları, (Hapishane Kitabı, İstanbul 2005, s.335-345), s.340.

PSİKO-SOSYAL DESTEK PROGRAMLARI NEDEN UYGULANIYOR? (2)

Genel Müdürlüğümüzde psiko-sosyal yardım çalışmalarının tarihçesi

Ceza infaz kurumları ile tutukevlerinde bulunan hükümlü-tutukluların topluma yeniden kazandırılmalarına yönelik iyileştirme çalışmalarının sürdürülmesi amacıyla 1981 yılında Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğüne bağlı Eğitim Birimi kurulmuştur.

Eğitim Birimi zaman süreci içerisinde; Yetişkin Eğitim Öğretim Şube Müdürlüğü, Çocuk Gözetim Eğitim ve İyileştirme İşleri Şube Müdürlüğü, Tahliye Sonrası Koruma Şube Müdürlüğü ve Yetişkin İyileştirme Şube Müdürlüğü biçiminde uzmanlaşan şubelere dönüşmüştür.

Çocuk Gözetim Eğitim ve İyileştirme İşleri Şube Müdürlüğü; “Adalet Reformu” çalışmalarının gerçekleştirilmesi ve kanunla ihtilafa düşen çocuklarla ilgili hizmetlerin daha etkin ve verimli yürütülebilmesi için 31 Temmuz 1993 tarihli Bakan Onayı ile Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürlüğüne bağlı olarak kurulmuştur. Çocuk Gözetim Eğitim ve İyileştirme İşleri Şube Müdürlüğü, kurumlarda bulunan çocukların eğitim-öğretim, psiko-sosyal yardım ve diğer çalışmaları planlamak, programlamak, sevk ve idare etmek, takip edip yönlendirmek, geliştirmek, bu konuda gerekli mevzuatı hazırlamak ve hazırlanmasına katkıda bulunmak, gerekli kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak ve konuyla ilgili diğer her türlü çalışmayı yürütmekle yükümlüdür.

Tahliye Sonrası Koruma (Eski Hükümlü) Şubesi; ceza infaz kurumlarında hükümlülere yönelik uygulanan eğitim ve iyileştirme çalışmalarının tahliyelerinden sonra da farklı bir boyutta sürdürülerek hükümlülerin yeniden topluma kazandırılmalarını, topluma faydalı, üretken, geçimlerini kimseye muhtaç olmadan çalışarak kendi emekleriyle temin eden bireyler olmalarını ve bu yolla bir yandan da toplumun korunmasını sağlamak amacıyla 4 Kasım 1996 günlü Bakan Onayı ile kurulmuştur. Tahliye Sonrası Koruma Şube Müdürlüğü 3 Temmuz 2005 tarihinde,

Denetimli Serbestlik Daire Başkanlığının kurulması ile birlikte bu Daire Başkanlığı bünyesinde denetimli serbestlik şube müdürlüğüne dönüştürülmüştür.

3 Temmuz 2005 tarihinde hükümlülere yönelik psiko-sosyal yardım çalışmalarından sorumlu hükümlü iyileştirme şubesi kurulmuştur. Bu şube ceza infaz kurumlarında bu alanda yapılan çalışmaların izlenmesi, denetlenmesi, geliştirilmesi, bu konuda yayın yapılması ve programların geliştirilmesinden sorumludur.

PSİKO-SOSYAL DESTEK PROGRAMLARI NEDEN UYGULANIYOR? (3)

Genel Müdürlüğün Psiko-sosyal Çalışmalara İlişkin Genel Politikası

Genel Müdürlüğün psiko-sosyal çalışmalara ilişkin genel politikası; personel, kurum rejiminin yeniden düzenlenmesi, psiko-sosyal programlar, fizikî yapı ile denetim ve takip sistemi şeklinde alt başlıklara ayrılmaktadır.

Personel politikası: Şu an için ceza infaz kurumlarında görev yapan psikolog sayısı 90, sosyal çalışmacı sayısı ise 67'dir. Son yıllarda Genel Müdürlük tarafından psiko-sosyal yardım servisi personeli sayısının artırılması için gösterilen çaba sonucu bu sayılara ulaşılmıştır. Bununla birlikte psikolog ve sosyal çalışmacı sayısının yeterli olduğunu söylemek mümkün değildir. Kısa süre içerisinde, her meslek mensubu için tahsis edilmiş 775 kanuni kadronun doldurulması gerekmektedir. Ancak psiko-sosyal çalışmaların arz ettiği önem ve yapılması gereken işlerin çokluğu dikkate alınarak, dünyadaki benzer örneklerden de esinlenilerek psiko-sosyal serviste görevlendirilmek üzere belli nitelikteki infaz ve koruma memurunun eğitimine başlanmıştır. Bu şekilde hem uzman personel sıkıntısının giderilmesi hem de güvenlik ve gözetim servisi ile psiko-sosyal servis arasında bir köprü oluşturularak aralarındaki uyumun sağlanması amaçlanmaktadır.

Kurum rejiminin yeniden düzenlenmesi ve personel eğitimi (Psiko-sosyal çalışmalara ilişkin bir kültürün oluşturulması) : Psiko-sosyal yardım çalışmalarının, eğitim çalışmaları ile kıyaslandığında kurumlarda çok uzun bir geçmişi bulunmadığı anlaşılmaktadır. Bu durum, bir yönüyle dezavantaj, diğer yönüyle de fırsattır. Dezavantajın nedeni, kurumlarda psiko-sosyal yardım çalışmalarının yürütülmesine elverişli bir kültürün bulunmamasıdır. Bu da psikolog ve sosyal çalışmacı sayısının yakın zamanlara kadar çok az olmasının bir sonucudur. Ancak bu durum, ceza infaz kurumlarında nitelikli ve verimli psiko-sosyal yardım çalışmalarının yapılabilmesi için kurum rejimini yeniden yapılandırmaya imkân tanıdığı için bir fırsattır. Genel Müdürlük teşkilâtı olarak bu fırsatı çok iyi değerlendirmek, kurum rejimini yeniden şekillendirmek, mevcut genç ve dinamik psiko-sosyal yardım servisi çalışanlarından en etkili şekilde yararlanmak, onları motive etmek, çalışmaları için uygun mekânlar ve şartlar oluşturmak gerekmektedir.

Bu yıl sadece psiko-sosyal çalışmalar için yaklaşık 1000 personelin eğitime alınması Genel Müdürlüğün bu konudaki hassasiyetini göstermeye yeterlidir.

Psiko-sosyal programlar: Ceza infaz kurumlarında yakın zamanlara kadar psikolog ve sosyal çalışmacıların aldıkları lisans eğitimindeki bilgiler ile hükümlü ve tutuklulara yardımcı olmaya çalıştıkları bilinen bir gerçektir. Ancak infaz hizmetlerinin günümüzde ulaştığı aşamada, ceza infaz kurumundaki hedef kitle dikkate alınarak daha özel birtakım programların uygulanmasının da gerekli olduğu kabul edilmektedir. Bu ihtiyaç dikkate alınarak 2006 yılı içerisinde öfke kontrolü, müebbet hapis, cinsel suç, tahliye sonrasında hazırlık, kendine zarar vermeyi önleme, madde bağımlılığı ve benim ailem olmak üzere 7 adet program hazırlanmıştır. Bu yıl da iki program hazırlanması plânlanmıştır.

Benim ailem programı ve öfke kontrolü programının uygulanmasına başlanmış olup, 2007 yılında tüm programlar için personele eğitim verilmesi plânlanmıştır.

Bu programlar ile ceza infaz kurumlarındaki hedef kitlenin ihtiyaçlarına göre şekillenen daha özel psiko-sosyal çalışmalar yapılacak, verilen hizmetin kalitesi ve sayısı da artacaktır. Genel Müdürlük politikası, bu tür özel ihtiyaçlar dikkate alınarak hazırlanan programların artırılmasını hedeflemektedir.

Fizikî yapı: Psiko-sosyal programlar için uygun mekânların oluşturulması büyük önem taşımaktadır. Sadece psikolog ve sosyal çalışmacıya bir görüşme odası verilmesi yeterli olmayıp, grup ve drama çalışmalarının yapılması için yaklaşık 20 kişinin bir araya gelebileceği mekânların da olması gerekmektedir. Son yıllarda koğuş sisteminde oda sistemine geçişe ilişkin çalışmalar ile yeni ceza infaz kurumlarının inşası sırasında yeterli eğitim ve iyileştirme mekânlarının oluşturulmasına özel önem verilmiştir. Bu mekânların yeterli olmadığı yerlerde kurum idaresinin Genel Müdürlük politikalarına uygun şekilde gerekli fizikî koşulları oluşturması zorunludur.

Takip ve denetim sistemi: Eğitim çalışmalarında olduğu gibi psiko-sosyal çalışmalar da Genel Müdürlük politikalarına uygunluk açısından standartlar sistemi çerçevesinde not verilerek takip edilmektedir. Bu şekilde kurum müdüründen infaz koruma memuruna kadar her kademedeki personelin takım ruhu içerisinde çalışması amaçlanmaktadır. İletişim, kurumsallaşma, objektif değerlendirme ve performans esasına dayanan bir yaklaşımla sistemdeki aksaklıkların kısa sürede tespit edilerek

gerekli önlemlerin alınması sağlanmaktadır. Ayrıca Kontrolörler Kurulu ile gerçekleştirilen ortak çalışma ile ceza infaz kurumunda çalışan bakanlık personelinin başarı düzeyi tespit edilebilmektedir.

Yukarıda kısaca açıklamaya çalıştığım Genel Müdürlük politikasından çıkarılması gereken en önemli sonuç, 2007 yılı içinde bu alandaki reform niteliğinde değişikliklerin yapılacak olmasıdır. Bu amaçla pek çok alanda önemli destek mekanizmaları devreye sokularak konu geniş bir bakış açısı ile ele alınmaktadır. Genel Müdürlük teşkilâtının bugüne kadar gerçekleştirdiği diğer reformlar gibi psiko-sosyal yardım çalışmalarında da çok başarılı sonuçlar alınacağına ve 2007 yılı hedefine ulaşacağına inanıyorum.

Devam edecek

PSİKO-SOSYAL DESTEK PROGRAMLARI NEDEN UYGULANIYOR? (4)

Psiko-sosyal destek programlarının geleceği

1990'lı yıllarda öncelikle Kuzey Amerika'dan başlayarak yayılan hükümlü ve tutuklulara özgü psiko-sosyal destek programları bugün için infaz hizmetlerinin vazgeçilmez bir unsuru hâline gelmiştir. Bu nedenle Türk İnfaz Sistemi de kendisine düşen sorumluluğun gereğini yerine getirmek üzere çok sayıda psiko-sosyal destek programını 2007 yılında devreye sokmuştur. Yabancı ülkelerdeki uygulamalara bakıldığında, psiko-sosyal destek programlarının işleyişi ile ilgili güçlüklerin ülkemizde de yaşanmaması için gerekli önlemlerin alınması ve bu konuda farkındalık yaratılması büyük önem arz etmektedir. Konunun hem dünya hem de ülkemiz açısından uzun bir geçmişinin bulunmaması, çalışmaların uzmanlık gerektirmesi, somut sonuçlardan çok davranış değişikliği şeklindeki yararlarının uzun vadede anlaşılabilmesi gibi nedenlerden dolayı psiko-sosyal destek programlarının diğer çalışmalara göre özel zorlukları bulunmaktadır. Karşılaşılabilecek belli başlı zorlukları şu şekilde sıralayabiliriz:

1- Psiko-sosyal destek programlarına erişebilirlik: Psiko-sosyal destek programları yaklaşık 16-20 kişilik gruplara, 2 veya 3 aylık sürelerde verilebildiği için ceza infaz kurumunda bulunan tüm hükümlü ve tutuklulara uygulanması uzun zaman almaktadır. Çözümlerden bir tanesi eğitici sayısını artırmaktır. Bu nedenle her ceza infaz kurumundan psiko-sosyal servis ile birlikte üçer infaz ve koruma memuruna uygun görülen psiko-sosyal destek programlarının eğitimi verilmektedir. Ancak bu çözümün yeterli olmadığı durumlarda, hükümlü ve tutukluların ceza süresi dikkate alınarak yapılan planlamaya göre, saliverilme öncesinde ihtiyacı olan herkesin bu programlardan yararlanması sağlanmalıdır.

2- Hükümlü ve tutukluların psiko-sosyal destek programlarına yaklaşımı: Psiko-sosyal destek programlarından bazıları sadece hükümlü ve tutuklulara değil personele de uygulanmaktadır. Daha açık bir anlatımla bu programların, "**akıl hastası olanlara uygulandığı**" kanısı yanlıştır. Aksine psiko-sosyal destek programları, akıl hastası olmayanlara uygulanabilir. Bu programlar; kişisel gelişim açısından bireyi güçlendiren, topluma uyumlarını kolaylaştıran, işte, evde ve hayatın

her alanında kullanılabilecek çok yararlı bilgileri içermektedir. Personel ile hükümlü ve tutukluların bu bilinçle hareket ederek, programlardan yararlanmaları hayatlarını kolaylaştıracaktır.

Devam edecek

Dr. Mustafa SALDIRIM
Tetkik Hâkimi

3-Sivil toplumun rolünün yeniden tanımlanması: Psiko-soyal yardım programlarının geleceği açısından önemli bir konu da sivil toplumun rolünün bu alanda yeniden tanımlanmasına ihtiyaç bulunmasıdır. Ceza infaz kurumlarındaki çalışmalarda sivil toplumun önemi her geçen gün hem sayısal hem de nitelik olarak artmaktadır. Bu ivmenin psiko-sosyal yardım çalışmalarına yansması ise diğer alanlara göre farklı olacaktır. İhtiyaç duyulan uzman desteği, çalışmalarda kullanılması gereken materyallerin çeşitliliği, eğitim verilmesi, sertifikalandırma gibi pek çok konuda, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının yanı sıra sivil toplum da gelecekte çok önemli bir işlev görecektir. Sadece ceza infaz kurumlarında yapılacak psiko-sosyal yardım çalışmaları için derneklerin kurulması, bu çalışmalardan bazılarının doğrudan sivil toplum tarafından verilmesi önümüzdeki birkaç yıl içerisinde gerçekleşmesi mümkün olan gelişmelerdir. Bu şekilde sivil toplum, sadece ziyaret eden, yardım yapan, çalışmalara katkı sağlayan bir anlayışla değil, yeniden tanımlanan rolüne uygun olarak, doğrudan hizmeti üreten, veren ve geliştiren bir yapıya sahip olacaktır.

Sonuç

Psiko-sosyal yardım çalışmalarının neden uygulandığına, dününe, bugününe ve yarınına ilişkin açıklamalarda bulunduğumuz beş bölümlük yazı dizimizin sonuna gelmiş bulunuyoruz. Fakat psiko-sosyal yardım çalışmalarına ilişkin paylaşılması gereken bilgilerin Sesleniş Gazetesi'nin sütunlarına sığmayacak kadar geniş olduğunu da gözden uzak tutmamak gerekmektedir.

Her geçen gün artan bir ivmeyle ceza infaz kurumlarındaki psiko-sosyal yardım çalışmalarının kalitesi ve sayısı artmaktadır. Personel ve personel eğitim politikası, fizikî yapıda gerçekleştirilen değişiklikler, sivil toplumun artan desteği, çalışmaların etkin şekilde takip ve denetimi, plânlı çalışma gibi faktörler, bu ilerlemede etkili olmuştur. Personelimizin kararlılığı ve eğitime olan inancını da her zaman saygıyla ve takdirle anmak gerekir. Hükümlü ve tutukluların kendilerini geliştirme, yeni bilgiler edinme, kurumdaki zamanlarını üretken şekilde geçirme konusundaki istekleri de Genel Müdürlük alışanları için motivasyon kaynağı

olmaktadır. "Psiko-sosyal yardım çalışmaları yılı" olarak kabul edilen 2007 yılının başarılı geçmesini diliyorum.

Dr. Mustafa SALDIRIM
Tetkik Hâkimi